

**Pesticide
Action
Network**
Netherlands

pan.netherlands@gmail.com

www.pan-netherlands.org

Onderwerp: Een kritische doorlichting van het Ctgb t.b.v. de technische briefing op donderdag 7 april 2022 van 16:00 – 17:00 uur

Datum: 02 april 2022

Het Ctgb beschermt onze burgers en het milieu niet tegen de schadelijke effecten van pesticiden

1. De beoordeling door het Ctgb is niet wetenschappelijk

Het Ctgb baseert zich vrijwel uitsluitend op experimentele gegevens die door de industrie zijn geleverd. Die zijn maar beperkt betrouwbaar, gezien het belangenconflict van de industrie. Het Ctgb betreft al het gepubliceerde wetenschappelijk werk van de academische wereld niet bij haar werk, terwijl dat wel moet. Art. 4.1 van Verordening 1107/2009 (in combinatie met Art. 29.1.e) van de Verordening verplicht het Ctgb te besluiten op basis van de huidige inzichten bij de toelating van middelen. Dat doet ze dus niet. Voorbeelden zijn:

- Voorbeelden beschikbare wetenschappelijke data giftigheid waterorganismen Cypermethrin^{1 2}.
 - 50% sterfte bij forellen bij blootstelling aan 0,9 ug/L Cypermethrin; bij de 'veilige' waarde van 3 ug/L van het Ctgb (**3,3x hoger**) zullen er meer forellen sterven dan 50%.
 - Een 'niet-effect' niveau voor voorntjes lager dan 0,03 ug/L; bij de 'veilige' waarde van 3 ug/L van het Ctgb (**1000x hoger**) zal er zeker grote schade optreden.
 - 50% sterfte bij watervlooien bij 0,21 ug/L, bij de 'veilige' waarde van 3 ug/L van het Ctgb (**14x hoger**) zal er een sterfte boven 50% optreden.
 - De ongewervelde Hyalella Azteca geeft al een 50% sterfte bij een blootstelling aan 0,0053 ug/L cypermethrin; bij de 'veilige' waarde van 3 ug/L van het Ctgb (**570x hoger**) zal er waarschijnlijk sprake zijn van volledige sterfte.
- Voorbeeld Imidacloprid. Jarenlang heeft het Ctgb de beoordeling van deze voor bijen zeer gevaarlijke stof gedaan op basis van een richtsnoer uit 2002 dat alleen rekening houdt met acute effecten, terwijl er veel studies beschikbaar waren dat onder het 'veilige niveau' van het Ctgb er allerlei schadelijke (chronische) effecten optraden (remming geheugen, communicatie

¹ <https://www.wfduk.org> › Media › cypermethrin

² <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5402>

stoornissen)³. Terwijl Imidacloprid uiteindelijk op basis van het richtsnoer uit 2013 is verboden, blijft het Ctgb ook bij nieuwe beoordelingen (Sulfoxaflor⁴) stug het richtsnoer uit 2002 toepassen en dus de bijen in het geheel niet beschermen.

- Voorbeeld Captan met betrekking tot watervervuiling. Hier heeft het Ctgb zelfs de EFSA-beoordeling⁵, die trouwens slechts gebaseerd was op industrie-studies, genegeerd (EFSA conclusie: niet-toelaatbaar, zelfs niet met een 20 meter bufferzone), en besloten tot toelating⁶, met alleen enige restricties voor boomgaarden (6 meter spuitvrij of een windscherm).

Eis dat het Ctgb met onmiddellijke ingang alle recente wetenschappelijk inzichten en data meeneemt in elk besluit dat ze neemt.

2. De medewerkers van het Ctgb hebben voor een groot deel geen wetenschappelijke experimentele ervaring⁷.

De wetenschappelijk staf van het Ctgb telt 68 medewerkers. In de laatste 5 jaar van beoordeling (door een weinig kritische 'visitatiecommissie'⁸ met mensen uit hetzelfde circuit) blijkt de wetenschappelijke staf voor 75% vernieuwd te zijn. Bij 'efficacy and chemistry' is 17 van de 20 medewerkers nieuw. Hier kan uit worden opgemaakt dat experts en wetenschappers het Ctgb niet als een goed carrièreperspectief zien en binnen de kortste keren weer vertrekken. Dit is natuurlijk een ramp voor de kennis die met deze mensen door de poort verdwijnt en voor het 'geheugen' van de organisatie. Dit grenst aan een onwerkbare situatie. Een groot deel van de medewerkers waarvan verwacht wordt wetenschappelijk werk te doen, heeft geen enkele wetenschappelijke experimentele ervaring. Opnieuw bij de afdeling "efficacy and chemistry" zijn er 8 mensen die slechts een universitaire opleiding hebben gevolgd en 9 die een PhD hebben en naar verwachting tenminste nog enkele jaren experimenteel wetenschappelijk werk hebben verricht, terwijl er 3 medewerkers slechts een 'bachelor' hebben, een niet afgeronde universitaire opleiding. Tenminste voor zover verifieerbaar, want een deel van de staf had geen CV ingevuld.

Het lijkt er dus sterk op dat het Ctgb helemaal aan het onder eind van de markt aan het vissen is met mensen met weinig of geen experimentele ervaring, die vervolgens een paar jaar bij het Ctgb werken en weer vertrekken. Dit is een ongezonde situatie. Deel van de oorzaak kan zijn dat het Ctgb werkt met protocollen die doorgaans in de richtsnoeren staan. Als het ware een systeem waarbij het 'kruisje' in het goede vakje gezet moet worden. En dus basaal is, weinig kennis vergt, maar ook dodelijk saai is.

Als het Ctgb wel een wetenschappelijke aanpak zou kiezen, wat ze eigenlijk verplicht is, zou dit kunnen leiden tot het aantrekken van betere en meer ervaren medewerkers. Nu worden vaak externe bureaus ingeschakeld als het moeilijk wordt. Ook stelde de visitatiecommissie (pagina 20 van het rapport⁹) 'tot haar verrassing' vast dat niet alle daarvoor in aanmerking komende stafleden

³ <https://www.ftm.nl/artikelen/bijensterfte>

⁴ <https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations/15461>

⁵ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/rn-296>

⁶ <https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations/1188>

⁷ <https://www.ctgb.nl/over-ctgb/organisatie/kwaliteitsbewaking>

⁸ <https://www.ctgb.nl/over-ctgb/organisatie/kwaliteitsbewaking>

⁹ <https://www.ctgb.nl/over-ctgb/organisatie/kwaliteitsbewaking>

een Europese erkenning hebben als toxicoloog, bij de afdeling milieu geen enkele zelfs. Weer een signaal van een weinig wetenschappelijke organisatie.

Eis van het Ctgb dat het werken met richtsnoeren aangevuld wordt met een daadwerkelijk wetenschappelijke beoordeling op basis van alle recente inzichten zoals die in wetenschappelijke tijdschriften worden gepubliceerd en beschikbare monitoringresultaten.

3. In het beleid van het Ctgb ontbreekt een onderscheid tussen risicoanalyse en risicomanagement.

De visitatiecommissie¹⁰ stelt vast dat het Ctgb niet transparant is hoe besluiten tot stand komen. Met name de fase van risico management (het politieke deel van een besluit) is onduidelijk, met vooral de vraag hoe recente wetenschappelijke bevindingen worden meegenomen. Alle overwegingen, concepten, en andere interne communicatie wordt echter geheim gehouden voor het publiek. En de argumentatie om een bepaald besluit te nemen ontbreekt. Met name zou duidelijk moeten worden gemaakt wat de uitkomst is van de risicoanalyse (het wetenschappelijk deel), en de uitkomst van risicomanagement (het politieke deel). Dat wordt bij de Europese beoordeling wel duidelijk gemaakt met een EFSA opinie (wetenschap) en een Commissie besluit (politiek). Het is dus onduidelijk hoe de besluiten bij het Ctgb tot stand komen, en -belangrijk- de rol die het ministerie hierin speelt. Het is bekend dat LNV bijvoorbeeld beslist welke richtsnoeren worden gebruikt¹¹. Bij risico management zou de overgang naar 'geïntegreerde teelt' een belangrijke rol moeten spelen; volgens de visitatiecommissie (pagina 24) ontbreekt dit bij het Ctgb.

Eis dat het Ctgb opsplitst in 2 units, eentje voor risicoanalyse (wetenschap) en eentje voor risicomanagement, en zorg dat alle adviezen van beide units openbaar worden.

4. Van milieubescherming is nauwelijks sprake.

Het is duidelijk dat milieubescherming een ondergeschoven kindje is bij de beoordeling c.q. een lage prioriteit krijgt bij besluiten, omdat de opinies van EFSA regelmatig worden genegeerd. Juist het deel wat aan de nationale overheden is overgelaten, milieubescherming en biodiversiteit, wordt niet serieus genomen. Hier onder een aantal voorbeelden waar het Ctgb besluit opmerkelijk afwijkt van de Europese beoordeling:

- Over het pesticide Terbutylazine zegt het EFSA¹² dat diverse metabolieten het grondwater vervuilen en toelating niet mogelijk is; het Ctgb laat de stof desondanks toe in mais, op enkele kwetsbare gronden na¹³.
- Over het pesticide lambda-cyhalothrin zegt het EFSA¹⁴ dat er geen veilig gebruik is voor wilde zoogdieren, aquatische organismen en voor niet doelwit arthropoden (insecten); het

¹⁰ <https://www.ctgb.nl/over-ctgb/organisatie/kwaliteitsbewaking>

¹¹ <https://www.pan-europe.info/press-releases/2013/09/race-bottom-pesticide-authorisation-bodies-europe-competite-industry>

¹² <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2019.5817>

¹³ <https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations/9872>

¹⁴ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2014.3677>

Ctgb laat het pesticide desondanks toe¹⁵ met standaard driftreductie en de mededeling 'gevaarlijk voor bijen; gevaarlijk voor niet doelwit arthropoden'.

- Over het pesticide Cypermethrin zegt het EFSA dat er geen beschikbare technieken zijn, behalve een spuitvrije zone van 133 meter om de schade voor waterorganismen te voorkomen¹⁶. Het Ctgb laat cypermethrin gewoon toe (cyperkill¹⁷) met aangepaste spuitapparatuur met naar keuze een spuitvrije zone van 0,5 meter of 2,5 meter.
- De metaboliet van het pesticide Captan, THPAM, mag van het Ctgb als vervuiling in het grondwater de drinkwaternorm (0,1 ug/L) met een factor 600 overschrijden¹⁸, zogenaamd omdat het een niet-relevante vervuiling is, terwijl er van de giftigheid van de metaboliet weinig bekend is.
- Over het pesticide Mepanipyrim zegt het EFSA¹⁹ dat een toelating niet mogelijk is vanwege de risico's voor (wilde) zoogdieren; het Ctgb laat het pesticide desondanks toe²⁰.

Eis dat het Ctgb geen toelatingen verleent als het EFSA concludeert dat er geen veilig gebruik is.

5. Het ministerie heeft een grote vinger in de pap.

Het Ctgb zou als een volledig autonoom wetenschappelijk instituut moeten functioneren, net als EFSA, maar dat is helaas niet het geval. Het ministerie bepaalt onder meer welke richtsnoeren moeten worden toegepast en dat is een onaanvaardbare ingreep in een wetenschappelijk analyse. Artikel 4 van de Verordening is er heel duidelijk over dat elk besluit moet plaatsvinden op basis van de meest recente wetenschappelijk inzichten. Door risicoanalyse en risicomangement door elkaar te laten lopen, verdoezelt het Ctgb ook de beïnvloeding vanuit LNV. De zin "*Het Ctgb wordt aangestuurd door de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur en Waterstaat (biociden)*"²¹ ondergraaft de zelfstandigheid. En dat het ministerie de Collegeleden benoemt, terwijl de huidige directeur via de draaideur vanuit de industrie (Danone) binnenkwam, ondermijnt de onafhankelijkheid. Uitsluitend onafhankelijke wetenschappers zouden het College moeten bemensen, die door de KNAW²² benoemd zouden moeten worden.

Eis dat het ministerie van LNV op grote afstand wordt gezet van het Ctgb en dat de leden van het College uitsluitend actieve, ervaren wetenschappers kunnen zijn, benoemd door de KNAW.

Contact PAN NL:

Hans Muilerman

Margriet Mantingh

¹⁵ <https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations/8874>

¹⁶ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5822>

¹⁷ <https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations/9776>

¹⁸ <https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations/1188>

¹⁹ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4852>

²⁰ <https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations/8497>

²¹ <https://www.ctgb.nl/over-ctgb/organisatie>

²² <https://www.knaw.nl/nl>